

учених, щоб мати змогу примножити свій досвід і продовжити стежку в науковому векторі за будь-яких умов.

«Якщо ваш план розрахований на 100 років, навчайте дітей», - говорив Конфуцій, а наш план розрахований на тисячоліття – навчаємо, навчаємося, досліджуємо, експериментуємо і випробовуємо.

Література

1. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. 2-ге видання, стереотипне. Київ: Алерта, 2017. 541 с.

УДК 172.4:17.022.1

*Євгеній БІДЕНКО
(м. Київ)*

Миротворчі цінності в сфері освіти, науки та інновацій

Пріоритетним соціальним феноменом (явищем) як визначним за вагою миротворчим чинником, що спонукає поведінкові мотивації та стимулює до вчинків особистість, а також врегульовує особисте і суспільне життя й одночасно є засобом, способом і результатом самоідентифікації та реалізації індивідууму постає поняття цінності. Тлумачення її змістової сутності та формального виразу існування полягає у три-аспектності наративів миротворення, якості та безпеки життя превалюючих наукових суджень, які забезпечують ноосферність освітньої політики. Усталено загальним є розуміння, що цінності виражають суспільні ідеали як вихідні базисні формалізовані положення їх існування; спродуковані суспільні усвідомлення їх загально-соціального уявлення щодо аксіологічної доведеності досконалості і беззаперечності у сферах загально-людських істин; довершеної краси, ідеалів справедливості, також усталених історичних постулатів рівноправ'я, демократії, етики та естетики (загальнолюдські цінності у соціальних виявах); культурні взірці предметного втілення у вигляді витворів духовної та матеріальної культури суспільних цінностей як ідеалів, які потребують імперативного опрідметнення в реальній дійсності буття (культурологічні цінності духовного та матеріального виразу); соціалізації індивідууму та його особистісних цінностей, вмотивування поведінки, а також встановлені еталони належного як результат життєдіяльності груп різночинних соціальних категорій (соціальні цінності індивідуального та соціально ангажованого буття категорії приналежності), які особливо актуалізуються в умовах військового стану в Україні.

Класифікаційні ознаки аксіологічної структури цінностей полягають у: семантичній ролі функціонування соціальної системи узгоджено з диференціюванням та ясністю інтеграції їх позитивного ефективного впливу

або підтримки у забезпеченні їх вияву; соціокультурній формалізації тезаурусу та технологічності застосування як засобів та інструментів, а також розмежуванні класичних загальнолюдських та неозагальнолюдських (новітніх, сучасних) цінностей; відповідній якості для задоволення потреб особистості або індивідів у градації – представницькі (вітальні споживчі, обрядові, традиційні, благополуччя, достатнього комфорту, добробуту та злагоди); комунікативні (інтерактивно-перцептивні, інтеракціоністські, суб'єкт-суб'єктної взаємодії та спілкування); сенсожиттєві (ідентифікації цільового призначення людського буття) – миру, родини, віри, природи, любові, Життя; нормативно-регулятивні (оцінні, людського ставлення до реальної дійсності – актуальні нині пануючі та потенційні у майбутньому, а також декларативні та чинникові); полірівневі за носієм та масштабністю типізації (світові, регіональні, національні, колективні та індивідуальні, сімейні та локальні, формаційні); акмеологічні за ступенем – самостійного вибору людини неусвідомленого сприйняття (особливо значущі елементи буття, традиційні релігійно-ритуальні, мистецькі), міцності усвідомлення конкретним індивідуумом як таксономічно диференційовані, індиферентні, перманентно-абсолютні та тимчасово перемінні. Сімейно-родові аксіоми включають ціннісні типи оцінювання властивих характеристик з метою маркування як критеріїв норм і стандартів, а також як приналежності об'єкту (процесу, явища). Тракткування поняття «цінностей» – біполярного феномену в контексті позитивної або негативної дії, впливу, релевантності, якості та уречевлення при задоволенні людських потреб та їх застосування у сфері вжитку та життєдіяльності індивідууму (матеріальні та духовні як діяльність, культура – усукупнення цінностей людиною та співтовариством).

Системний аналіз якості оцінювання процесів і явищ як носіїв цінностей людиною визначає їх вагомість, акредитованість або невідповідність власним потребам (очікуванням, уподобанням, смакам, інтересам, орієнтирам, запитам); відповідно оцінювання формалізується в – ухвалях чи осудженні, дискутуванні, критики чи консенсусу, позитивного чи негативного сприйняття, приязні чи неприязні, захопленні (симпатії, любові) чи антипатії (огиди), користі чи шкоди, милуванні красою чи спотвореності, доброзичливості чи злобливості, а отже встановлює значущість (класифікація за ступенем інтенсивності ціннісного співставлення), користь (утилітарні властивості і характер матеріалізації та і одуховненості) або збитковість (шкідливість негативно ціннісного відношення людини до опредмечення цінностей) аксіом. Опанування знаннями ноосферології, квалітології, безпеки й якості життя, правового та цивільного захисту у глобальному соціальному вимірі космополітизму в процесі ноосферогенезу наукового пізнання є переконливим і вмотивовує особистість до дії лише в разі осмислення значущості і необхідності у власній життєспроможності та життєдіяльності, коли запити, мета інтересів, сприйнятих взірців норм та ідеалів особистості (співтовариства) як панівні індикатори (імперативи) є фундаментом і критеріальним апаратом позитивного або негативного ставлення до об'єкту оцінювання (процесу або

явища) – носія цінностей (духовного феномену людини та предмету довкілля) задля переконливих гарантій миру, злагоди та консолідації для майбутнього сталого цивілізаційного розвитку і, зокрема, соціокультурних форм організації ЗВО. Система особистісних цінностей як базисних властивостей, на які спирається людина, визначає та демонструє її готовність реалізовувати певні дії для задоволення потреб у якості й безпеці життєдіяльності, її запитів та цілеспрямованості поведінки у досягненні мети персональних інтересів. Індикативний характер аксіогем є підтвердженням вияву індивідуума у цілях орієнтованих зусиль і демонстрації ролі об'єктів найбільш вагомих для нього, що визначає семантику інтересів соціальної позиції рівень духовного розвитку та ступінь культур потенціалу людини.

Представницький органайзер цінностей для управлінців у сфері освіти, науки та інноватики для формування позитивного креативного реноме ЗВО включає основні принципи й усвідомлені переконання в пануючих постулатах індивідуумів (особистостей, осіб, персоналей), які продукують, ухвалюють та апробують ефективність оптимально-раціональних управлінських (політичних, соціально-економічних, екологічно безпечних, інституційних) рішень консолідації демократичних зусиль аксіології європейського та транскордонного вибору згуртованості стратегії сталого розвитку академічного потенціалу цивілізаційних надбань з метою нарощення та впровадження методологічного потенціалу освітньої політики якості й безпеки життєдіяльності соціокультурних форм організації ЗВО України для міжконсорціумної та міжінституційної синергії збереження миру, суверенності, територіальної цілісності як держави, так і світового порядку.

УДК 37.015.311:355.01

*Іван ГОРБАЧУК, Сергій ПУДЧЕНКО,
Андрій СЕРГІЙЧУК, Дар'я КУЦА
(м. Київ)*

Досвід проведення занять «Лабораторії інтелектуального розвитку» під час війни

Повномасштабне агресивне вторгнення російської армії до України, жахіття війни, принесених агресором, руйнування цивільної інфраструктури міст, селищ руйнування закладів освіти, університетів, шкіл, на окупованих територіях вбивства, масові розстріли, катування, гвалтування мирного населення, включно з невинними дітьми і немовлятами, застосування заборонених видів озброєння до мирних мешканців, фосфорних бомб і снарядів, касетних бомб і хімічної зброї, докорінно змінило звичну діяльність та життєві пріоритети українців. Зокрема це стосується і учительсько-викладацької діяльності та освітнього процесу. Адаптуватися до нових реалій довелося і вчителям, і викладачам, і студентам, і учням. Винятком не стала і